

ΡΟΜΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΟΥΡΗΣ

Ἐκτον κι'εἰκοστὸν ἀριθμοῦμεν χρόνον
μέσα'σὴν κλεινὴν γῆν τῶν Παρθενῶνων.

Χίλια κι'ἐνιηκὸσα δέκα
κι'ἔλα τὰ σαθρὰ πελέκα.

Τῶν ὁρῶν μας μεταβολή, ἐνδιαφέρουσα πολὺ.

Γράμματα καὶ συνδρομαὶ—ἀπ' εὐθείας πρὸς ἐμέ.
Συνδρομὴ γιὰ κάθε χρόνο—δ κ τ ὦ φ ρ ᾱ γ κ α εῖ ν α ι μ ὁ ν ο.
Γιὰ τὰ ξένα ὁμως μέρη—δ ἑ κ α φ ρ ᾱ γ κ α καὶ 'σ τ ὸ χ ἑ ρ ι.

Ὁκτώβριος, Δευτέρα,
καὶ κρίσεως ἡμέρα.

Χίλια κι'ἑκατὸν τριάντα, πλὴν προσθέσετε κι'ἐνιά,
τὸ Κουδέρνο τοῦ Δραγούμη μᾶς ἀδειάζει τὴ γωνιά.

Περὶ τῶν σπουδαιοτάτων
τῆς ἡμέρας ζητημάτων.

Γενομένης ὁμιλίας
περὶ τῆς Πορτογαλλίας,
κι'ἐπαναστατῶν μεγάλων
κατ'αὐτάς ἀναφανέντων
τῶν παιδρῶν τῶν Πορτογάλλων,
καὶ με φόνους ἐκμανέντων.

Βασιλεύοντος μεγάλου ρεμπελιῶ'στούς Πορτογάλλους,
ποῦ σπουδαίους φέρνει σάλους,
πνευθέντος τοῦ Μπομπάρδα με πιστόλι τοῦ Ρεμπέλο
στὰς ὁδοὺς τῆς Λισσαβῶνος, ποῦ χαιρετισμοὺς τῆς στέλλω.

Κι'ἐν τῷ μέσῳ τόσοῦ θρήνου
μπασπαρδίσαντος τοῦ στόλου
κατὰ μέρος καὶ καθόλου
καὶ τοῦ Μανουέλ ἐκείνου
τὸ περίφημο Παλάτι,
ποῦ 'βασίλευε ραχάτι.

Μὰ κι'αἰμοχαροὺς ἀγῶνος
γενομένου, Περικλέτο,

ὅσας ὁδοὺς τῆς Λισσαβῶνος
με τούφεκι καὶ στιλέτο.

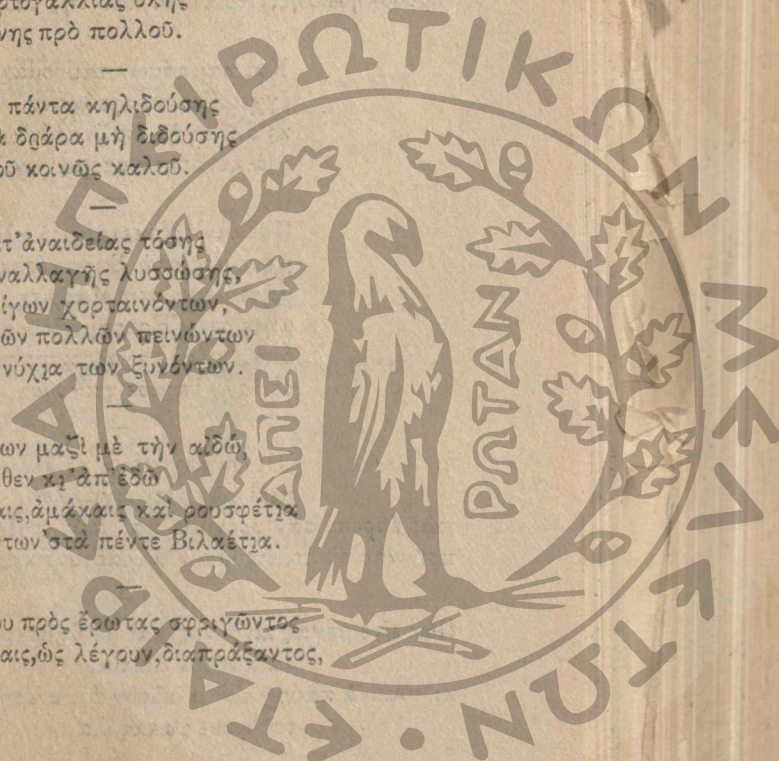
Πλὴν ἐξώλης καὶ προώλης
τῆς Πορτογαλλίας ὅλης
γενομένης πρὸ πολλοῦ.

Καὶ τὰ πάντα κηλιδούσης
καὶ μὴ δηάρα μὴ διδούσης
ὕπὲρ τοῦ κοινῶς καλοῦ.

Καὶ μετ'ἀναιδείας τόσοῦ
τῆς συναλλαγῆς λυσώσης,
τῶν ὀλίγων χορταίνοντων,
ἀλλὰ τῶν πολλῶν πεινῶντων
καὶ τὰ νύχια τῶν ξυνόντων.

Διαξευχθέντων πάντων μαζί με τὴν αἰδῶ,
κι'ἐκείθεν κι'ἀπ'ἐδῶ
με φανεραῖς ρεμούλαις, ἀμάχαις καὶ σουτφέτια
τρωγόντων καὶ πινόντων στὰ πέντε Βιλαέτια.

Τοῦ Μανουέλ ἐκείνου πρὸς ἐρωτας σφριγώντος
καὶ τούτου κασκαρίκαις, ὡς λέγουν, διαπράξαντος,

κι' από τήν πίσω πόρτα του Παλατιού φυγόντος
και με τήν *Αμαλλίαν* στο Γίβραλτάρ ἀράξαντος.

Και τώρα σ' αὐτὴς πικρίας
τῆς μαύρης ἐξορίας
καταδικαζομένου.

Και καθενὸς Μπομπάρδα
με κόκκινη κονκάρδα
στοὺς δρόμους πλανωμένου.

Μετὰ τὴν ἐξορίαν αὐτὴν τῶν Βασιλέων
κατασταθείσης πλέον,
ὄρε Περικλῆ, προσφάτως
στοῦ ρεμπελιού το κράτος
διὰ πολλὰς αἰτίας
καὶ λόγους αἰτίας
σωστῆς δημοκρατίας.

Τοῦ Θεοφίλου Μπράγκα
Προέδρου κηρυχθέντος,
καὶ κάθε μοσχομάγκα
κἄπως συμμαζεσθέντος.

Οὐ μὴν δομβαρδίζοντων τῶν Ἰησοῦτων
με βόμβας τὸν στρατόν,
πλὴν ἀπελαυνομένων με τῆς κλωτσιᾶς κι' ἐκείνων
τῶν μαύρων Καπουκίνων.

Μετὰ θρηνηδῶν ἱσμάτων
ἐλὼν ἀποπεμπομένων
τῶν μοναχικῶν ταγμάτων.

Μὰ καὶ πάντων καὶ πασῶν
τῶν ἁγίων Ἡγουμένων
καὶ τῶν Ἡγουμενισσῶν.

Τούτων γενομένων ἐλὼν,
καὶ τῶν φίλων Ἰσπανιδῶν
μονοῦ γαλθανισθέντων με τὰ αὐτὰ γεγονότα
καὶ τὰ νέα ζηλωσάντων τῶν γειτόνων καθεστῶτα,
κι' ἀπὸ τὴν ἐπιδημίαν κἄποιος νέας ἀλλαγῆς
προσδληθείσης, Περικλέτο, καὶ τῆς ταυρομάχου γῆς.

Καὶ καμπόσων ταυρομάχων
ἐγχειρίδια κρατούντων
κι' ἀλλαγὴν ἐπιζητούντων
γὰρ κενότητα στομάχων.

Καὶ δὲν ὄρισκεται μιὰ γλῶσσα
μήτε μες σ' τὴν Σαραγόσσα,
μήτε μες σ' τὴν Μαδρίτη,
μήτε σ' τὴν Βοστραμαδοῦρα,
ὅπου γι' ἀλλαγαῖς κοπρίτη,
δὲν τὴν ἐπίασε φαγοῦρα.

Ἡμῶν λεγόντων κι' ἄλλων
περὶ τῶν Πορτογάλων,
πῶς ἔπρεπε σὺν φρόνιμοι καὶ τοῦτοί Πορτογάλλοι
πρὶν ἀπὸ τὸ πολίτευμα ν' ἀλλάξουν κεφάλι.

Πῶς εἶνε μέγας κίνδυνος καὶ με δημοκρατία
νὰ πάθουν αἰτία,
κι' οὔτε νὰ παύσῃ καὶ μ' αὐτὴν ἡ φανερὴ ρεμούλα
τοῦ κάθε φαταούλα,

καὶ νὰ θυzaίνουσαν τὸν λαὸ γαστρίμαργοι σωτήρες,
κι' ἄλλοι ποῦ τὸ χ' ἡ κοῦτρα του καὶ κατεβάζει ψείραις.

Συμβάντων ἐλὼν τούτων
μέσα σ' τὴν Λισσαβῶνα,
ποῦ χάσανε τὸν νοῦ των
καὶ κάμποσοι δικοί μας,
ποῦ φάλλουν τὴν κακὴ μας
καὶ νῦν καὶ σ' τὸν αἰῶνα.

Θέλουν νὰ ποῦν καμπόσοι,
ὅπου δὲν ἔχουν γνῶσι,
πῶς μοιάζομε λιγάκι με τὴν Πορτογαλλία...
ἐσὺ τί λὲς γὰρ τοῦτο, καυκάλα τρισαθλία;

Π. — Ἄλλοι μας κι' ὀχωνοῦσι...
κι' ἐμᾶς τοὺς φαεινοὺς,
ποῦ μᾶς λαμπρύνει νοῦς,
μᾶς λέν κουφιοκεφάλους,
μᾶς λένε Πορτογάλλους,
μᾶς λένε Πολωνούς.

Ἀκούσωμεν τί λέει κι' ἐκεῖνος ὁ μουσάτος,
ποῦ κυβερνᾷ τὸ κράτος,
πῶς ἂν δὲν παύσῃ τὴν ῥητορικὴν μανίαν
θὰ διαμελισθοῦμε καθὼς ἡ Πολωνία.

Ἦσαν κι' οἱ Πολωνοὶ
γενναῖοι καὶ τρανοί,
ἀλλ' εἶχαν τὸ δυστύχημα νὰ γίνουν φαμφαρόνοι,
ὥς ὅτου τοὺς εὗρήκανε κακοὶ καὶ μαῦροι χρόνοι.

Δὲν μοῦ λές, παρακαλῶ,
Φασουλῇ μου κουτομόγχα,
πίστευες ποτὲ τὰ λόγια
πῶς δὲν κάνουνε καλὸ;

Πίστευες, ὄρε Φασουλῇ μου, πῶς τὰ λόγια τὰ παχειὰ
φέρνουν τὴν ἀναδροχιά,
κι' ὀδηγοῦν σὲ κλονισμοὺς
καὶ σὲ διαμελισμοὺς;

Φ. — Φαίνεται, κρεμανταλᾷ,
πῶς τὰ λόγια τὰ πολλὰ
λίγοστεύουν τὰ μισαλᾷ.

Ὅπου πλήθην φαμφαρόνων
κι' ὅπου ρητορεία μόνον
ἀκατάσχετος ἀνθεῖ.

Φαίνεται πῶς ἐκεῖ πέρα
θᾶλθῃ γρήγορα μιὰ μέρα,
ποῦ τὸ πᾶν θὰ μαρανθῇ.

Αὐτὰ λοιπὸν τὸ μοῦσι
μᾶς εἶπε σ' τὴ Βουλῇ,
μὰ ποῖς μ' πορεῖ ν' ἀκούσῃ
τέτοια παραβολὴ
ψυχρὸς χωρὶς χαλῇ;

Κι' ἐφούσκωσαν τὰ στήθη
πολλῶν γὰρ τὸν μουσάτο,
καὶ διεμαρτυρήθη
ρητορικὸ φουσάτο.

Ὁ γέρο Κατριδάνος, γὰρ Προεδρεῖο μάννα,
στὸν Ἑσπλιν παραδίδει τὴν ἐθνικὴν καμπάνα.

Γὰρ τὴν παραβολὴν
καθένας ὁμιλεῖ
καὶ βράζει σὺν τὸν μούστο.

Ἄγρια τοὺς ἐφάνη,
κι' ἐγὼ, βρὲ μπεχλιβάνη,
ἐκανα μ' ὄλους γούστο.

Ἦτο γὰρ μᾶς προσδλητικὴ καὶ γὰρ τοὺς Πολωνούς,
ὅσο καὶ τόσους ῥήτορας ἐρέθισε δεινούς.
Ἄλλὰ κι' ἐγὼ, βρὲ Περικλῆ, τὸ παστρικό τσανάκι,
τὰ χέρια μου κινῶν,
ὕπερ τῶν Πολωνῶν
θερμῶς ἐξητωκραύγασα με τὸν Καπετανάκη.

Ἦτο βεβαίως πλήγμα
κι' ἕνα μεγάλο στίγμα
ἡ σύγκρισις ἐκείνη
καὶ γὰρ τὴν Ρωμηοσύνην,
καὶ γὰρ τοὺς Πολωνούς,
φίλους μας μακρυνούς.

Διπλῇ, βρὲ μπακαλιάρω,
ἦτον ἡ καταφρόνιαν...
μ' ἕνα μονάχα σμπάρο
κτυποῦσε δὴ τρυγόνια.

Κι' ἂν δὲν ἐφώναζε κανεὶς: ἡ Πολωνία ζήτω,
κίνδυνος μέγας ἦτο
ἐκ τῆς παρομοιώσεως τῆς φοβερᾶς ἐκείνης
νὰ προκληθῇ καὶ περισσὴ τῆς Πολωνίας μῆνις.

Καὶ μέσα σ' ἄλλα τὰ κακά, Πατρίδα μου ντουντοῦκα,
σὲ βάλουνε κι' οἱ Πολωνοὶ στοῦ τουφεκιού τὴν μπούκα,
καὶ δίχως λόγο καὶ μ' αὐτοὺς εἰς τὰ καλά μαλλώσωμε,
καὶ τότε, Περικλέτο μου, παπούτσι νὰ μπαλώσωμε.

Ἰδὼν πῶς ἐπίασε πολλοὺς ῥητορικὴν μανίαν
καὶ γὰρ τὴν Πολωνία,
τότε τὰς χεῖρας ἐνίψα σὺν Πόντιος Πιλάτος,
κι' ἀνέκραξα κι' ἐγὼ, κουτέ:
πῶς εἶναι δυνατόν ποτὲ
νὰ γίνῃ διαμελισμὸς καὶ σ' τῶν Ρωμηῶν τὸ κράτος;

Π. — Τί πλέον διαμελισμὸς νὰ γίνῃ κι' ἐδῶ πέρα;
μὴ δὲν διαμελίζεται καὶ τοῦτο κάθε μέρα
με Κυβερνήσεις, με λαὸ, με λόγια σ' τὸν αἶρα;

Μὴ δὲν διαμελίζεται σὺν λὲς πῶς δὲν σὲ μέλει
πεντάρα γὰρ Ντοβλέτια,
γὰρ νόμους καὶ γὰρ τέτοια,
καὶ θέλεις μοναχὰ κοινὸ τοῦ Κεντρικοῦ τὸ μέλι;

Μὴ δὲν διαμελίζεται σὺν σκέπτεσαι γὰρ σένα
τί μερδικὸ θὰ λάχῃ;
μὴ δὲν διαμελίζεται σὺν βλέπῃς τὸν καθένα
δὸς τοῦ κράτος νᾶχῃ;

Καὶ μήπως διαμελίσῃς δὲν γίνεται τελεία,
ζωντὸβολο τῶν Ἀθηνῶν,
ὅταν ἀκοῦς πῶς πιθανόν
οἱ προσφιλεῖς Νεότουρκοι νὰ μ' ὑποδῶν σ' τὴν Θεσσαλία,
καὶ λές: ἀρκεῖ νὰ μὴν ἐλθοῦν καὶ μέσα σ' αὐτὰς κλεῖνιάς,
κι' ἀτρόμητος σ' τὸν καφενὲ παιδιὰς τσαμπουνᾶς;

Τὴν ὁπλάνο τοῦ Λεωνίδα,
ποῦ σὺν καὶ τοῦτο δὲν ξανακείδα.

Φ. — Δημοκρατίας τοιγαρὶν μετὰ δεινὸν ἀγῶνα
κατασταθείσης κατ' αὐτὰς καὶ μες σ' τὴν Λισσαβῶνα,
συνταραχθέντων δὲ κι' ἡμῶν, ζυλένε δὲν-Κιχῶτη,
διεφνημίση πέταγμα τοῦ Λεωνίδα Ἀργιώτη.

Και πάλιν νέος Ίκαρος και πάλιν νέος ἦρως,
κι' ἐνθ' τὸ κράτος ἔτρεχε γοργὸν ἀπὸ ρυτῆρος,
δὲν ξέρω πῶς ἀπήγγησαν τ' ἀμάξια παρ' ἐλπίδα,
και μόνιππο δὲν εὕρισκες νὰ πᾶς' στὸν Λεωνίδα.

Οὐχ ἦττον κόσμος ἔσπευσε και μετὰ τὸ παραπένω
νὰ δῇ τὰεροπλάνο,
κι' ἐπήγανε και φούσαις
μετὰ νάρα και μετὰ σούσαις.

Κατάπληκτος ὁ κόσμος ἐσιώπα,
κι' ἄλλοτε, Περικλέτο μου, σοὺ τῶπα
πῶς μετ' στήν Ρωμηοσύνη τὴν καινούρια,
ποῦ κι' αἰτοί μετ' τρόμο τὴν κυττοῦν,
ἔμπορουν νὰ πετάξουν και γαϊδούρια,
μόνον ἀεροπλάνα δὲν πετοῦν.

Πετοῦνε κι' ἀναρίθμηταις ἀκρίδες,
πετοῦνε κι' ἀνορθώσεως ἐλπίδες,
ἔμπορουν νὰ πετάξουν και κολώναις,
ποῦ δόξαν προαιώνιον κρατοῦν,
ἔμπορουν νὰ πετάξουν και χελώναις,
μόνον ἀεροπλάνα δὲν πετοῦν.

Ἦλθε και τοῦ Κατέρς, βρὲ Περικλέτο,
ἀλλὰ κι' ἐκεῖνο διάολ' ἔπαρέ το,
μὰ και τοῦ Μπλεριώ, ποῦ κάνει κρότο,
δὲν πέταξε κι' ἐκεῖνο σὰν τὸ πρῶτο.

Θέλει και τοῦ Λεωνίδα νὰ πετάξῃ στὰ ψηλά,
πλὴν σὰν τὰλλα μένει κάτω και πλανᾶται χαμηλά,
και μυκώμενον ἀγρίως ἄγονον ὀργώνει γῆν
και λαὸν και Βασιλέα τρέπ' εἰς ἀτακτον φυγὴν,
μὰ κι' ἐγώ, βρὲ Περικλέτο, φεύγω μ' ἔλη τὴν δρμὴ μου
γιατὶ τρέμω μήπως τοῦλθῃ νὰ πετάξῃ στὸ κορμὶ μου.

Σταθῆτε και σηκόνεταί... τοῦ κάκου, δὲν ὑψοῦτο,
και τὴν ἀκόμη κεχηνῶς τὴν πτήσιν του προσμένω,
κι' ἐλέγανε και τὰ πουλιά: τί πρᾶμμα νᾶναι τοῦτο,
ποῦχει φτερά και στέκεται στὸ χῶμα καρφωμένο;

Και τότε τὸ Ρωμαῖκο μου φάνηκε πῶς εἶδα
κι' ἀεροπλάνο γίνηκε καθὼς τοῦ Λεωνίδα,
κι' ἠκούσθη λέγουσα φωνή: κανεῖς μὴν τὸ ματιάση,
γιατ' εἶναι φόβος, βρὲ παιδιά,
στήν τόση μας ἀναποδιά
και τοῦτο νὰ κομματιασθῇ κι' ἐμᾶς νὰ κομματιάση.

Πτώσις τῆς Κυβερνήσεως κι' ἀντάρα νέας κρίσεως.

Φ. — Κι' ἐνθ' πάλιν εἶδαν ὅλοι πῶς στῶν πτήσεων τὴν μάνα
μὴτ' ἐγγώρια πετοῦνε, μὴτε ξέν' ἀεροπλάνα,
ἔπεσαν Ἰκάρου πτώσιν δίχως πόνον κι' ὀδυρμόν
κι' ἡ Κυβέρνησις ἐκείνη τῶν μεγάλων καθαρισμῶν.

Ἐπεσαν Ἰκάρου πτώσιν, και στὸ ψυχομάχημά της
θέλωντας ὁ κόσμος ὅλος νὰ τρομάξῃ τὸνομά της,
και στῶν Ὀφθαλμιατρῶν ἐφορτώθη τ' Ἀδελφάτα,
και τὰ κύκλωσε μετὰ λόγχαις κι' ἀστυνομικά φουσατά.

Ἄς τονίσωμεν και τώρα μιὰ μεγάλη πατινάδα
στοὺς Συμβούλους τοὺς πεσόντας, στοὺς μοχθήσαντας μουσά-
ποῦ δὲν πρόφθαιναν νὰ κάνουν γιὰ τὸ κράτος σαπουνάδα, τοὺς,
και δὲν μένει πιά σαποῦνι πρὸς καθαρισμόν τοῦ κράτους.

Π. — Ἐπεσαν ὁ προκαλέσας μετὰ τὴν σύγκρισιν ἐκείνην
και τῶν Πολωνῶν τὴν μὴνιν,
ἔπεσαν Ἰκάρου πτώσιν ὁ διὰ παραβολῶν
δύο κράτη προσβαλῶν.

Μετὰ τόσους καθαρισμούς
και μετ' ἀγωνίαν τόσην
ἔπεσαν Ἰκάρου πτώσιν
μὴ ζητοῦντες οἰκτιρμούς.

Ἐπεσαν ὁ κατορθώσας ν' ἀνυψώσῃ κάθε ράντα,
κι' ἐκ τοῦ μέλλοντος δανείου νὰ τοῦ δώσουν τὰ σαράντα.
Πάει μουσι γεραρὸν δίχως νὰ λογοδοτήσῃ
κι' ἄφεισιν ἀμαρτιῶν μετὰ κατάνυξιν ζητήσῃ.

Δίχως κεφαλῶν ἐξάφεις και φωναῖς και ξαφνικά
σὰν τὸν Λεωνίδα Ἀρνηγὴν πέσανε στὰ μαλακά.
Τοὺς ἔξεδαστρεφαν και τούτους, ποῦ μαρτύρησαν γιὰ πάντα
και τοὺς εἶχε και τὸ Στέμμα σὰν βασιλικούς' στὴ γλάστρα.

Κλαίω και τὸν Μαυρομάτη, σεβαστὸν γηροκομεῖον,
κλαίω και τὸν τῆς Παιδείας, τόσων γνώσεων Ταμεῖον,
τῶν Μουσῶν τὸν ὑπηρέτην,
τῆς φθορᾶς τὸν καθαιρέτην.

Κλαίω τῶν Ἐλευθερίων γοργολόφον ἰδρυτὴν
και τῶν Πανεπιστημίων εὐθυδόλον σκοπευτὴν,
ποῦ κι' αὐτὸς νυχθημερὸν πρὸς καθαρισμούς ἐσφρίγα
τῇ συνάρσει κι' ἀρωγῇ τοῦ φυσιολόγου Ρήγα.

Τὸν πρωτόκλητον Ἀνδρέαν τῶν Μουσῶν και τῶν ἀρμάτων
κλαίει σήμερα κι' ὁ Ρήγας τῶν πολεμικῶν ἁσμάτων,
τοῦτον κλαίει μετὰ πάθους και ψυχῆς συντετριμμένης
κι' ὁ προμηθευτὴς ὁ Ρήγας τῶν δοκτόρων τῆς Βιέννης.

Ἐπεσαν μὲν ἔπεσαν στὸ στόμα μας ψιχία
συμπαθειῶν προσφάτων
φιλελληνικωτάτων,
και μὲν πῆγε κι' ὁ Σεφκέτ εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

Ἐπεσαν μὲν ἔπεσαν λούφαξαν ἐχθροὶ μας λυσσαλέοι
και συμμαχίας μετ' ἡμῶν ζητοῦν ἀπὸ παντοῦ,
κι' ὁ Ταλαὰτ ὁ προσφιλεστὸς τὸν Πατριάρχῃ λείει
γιὰ τὰ τῆς Συνελεύσεως τζάνουμ, γιὰ γινεῖς ὄλντου.

Ἐπεσαν δίχως νάχουνε ταῦτ' ἀκατεδασμένα
μὲν κι' ἐκεῖνον τὸν Κερίμ τὸν πῆγε τρία κι' ἕνα,
κι' οἱ Φαυκαλάδες ἄφησαν τὰ λόγια τὰ χαζά,
μὴτε κανένας ἀπαιτεῖ πῶς θὰ μᾶς ἐξαλειφάσῃ,
και τῆς Βουλῆς τῶν ἐμελλεν ὁ Πρόεδρος Ριζᾶ
νὰ λθῇ τῆς Συνελεύσεως τὸν Ἑσάβιν ν' ἀγκαλιάσῃ.

Ἐξάρωμεν τὴν πτώσιν της, ποῦ σήμερα κι' ἐκείνη
γιὰ κάτ' οὐχολιάζεται πενσάτο κι' ἀποδέντε,
ἐνθ' στήν Λόνδρα προσκαλοῦν τὸν Μανουέλ νὰ γίνη
Ἐμμανουὲλ παμβασιλεὺς παρὰ σαρανταπέντε.

Φ. — Και τὴν Συνέλευσιν μας ἐξάρωμεν ἐν γένει,
ὅπου καθὼς πηγαίνει
μετὰ τόσους νέους μπάσσους, Καρούσους, βαρυτόνους,
στὰ πόδια θὰ μᾶς ληῶσῃ,
και μετὰ δύο χρόνους
ἔμπορὶ νὰ μὴν τελειώσῃ.

Π. — Ἐξάρωμεν τὰ πάντα μετὰ λιγερὸ δόξαρι,
και δέξου τρεῖς ἐξάσεις ἀπὸ βουλγαρῶν, μιζάκη.